

Вплив результатів контрольно-наглядової діяльності в сфері науки на її конкурентоздатність

*Бортняк Катерина Василівна*¹

Опубліковано	Секція	УДК
30.11.2022	Право	336.74

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8009540>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Розкрито сутність конкурентного становища розвитку сфер науки держави у глобальному вимірі. Дослідженні питання взаємозв'язку між державним управлінням в науковій сфері, контрольно-наглядовою діяльністю держави та рівнем конкурентних переваг наукової сфери держави. Розкрито важливість та релевантність результатів контрольно-наглядової діяльності в сфері науки на для цілей її конкурентоздатності. Проведено аналіз напрямків впливу такої діяльності на подальшу ефективність розвитку державного управління в сфері науки. Розроблено матрицю відповідності та достатності механізмів правового регулювання реальним умовам функціонування наукової сфери.

Ключові слова: контрольно-наглядова діяльність, державне управління в сфері науки, конкурентоздатність наукової сфери, наукові результати, правове регулювання.

The influence of the results of state's control and supervision activities in the field of science on its competitiveness

Annotation. The implementation of control and supervision activities in any sphere of public relations is aimed at providing the management system with the necessary level of knowledge about the development of the relevant object. Such activity is complex, it is dominated by analytical and descriptive tools, but in most spheres of social life, the subject of control operates with certain applied measured data. The implementation of control and supervision activities from the eye of the state in the field of science is characterized in most cases by the absence of clearly measurable indicators of the existence of both scientific fields in general and the activities of individual subjects of scientific activity in particular. This introduces certain difficulties when evaluating the results of such activities, and mainly for the development of further effective management tools based on the results of such control.

On the other hand, the issue of improving the administrative efficiency of the state in the scientific field is gaining more and more attention today. One of the directions of such improvement is the introduction of new management technologies and decision-making, which in turn will ensure the constant growth of the competitive advantages of domestic science, the introduction of scientific results into the socio-economic sector of the state. But

¹ доцент кафедри публічного та приватного права, Навчально-науковий гуманітарний інститут Таврійського національного інституту імені В. І. Вернадського, вулиця Джона Маккейна, 33, Київ, Україна, 01042, <https://orcid.org/0000-0002-2135-3820>

for this, it is necessary to create a stable, informative and dynamic feedback between the subject of management and the object, to determine the directions of improvement of state policy in the fields of science, for which it is necessary to use the results of control and supervision activities more effectively. There is a persistent need to increase the utilitarianism of its results in the context of the development of management decisions and mechanisms of legal regulation capable of significantly increasing the competitiveness of domestic science and technology.

It was disclosed the essence of the competitive situation of the development of the spheres of science of the state in the global dimension. It was made the research of the relationship between state state government in the scientific sphere, state control and supervisory activities and the level of competitive advantages of the scientific sphere of the state. It was determined the importance and relevance of the results of state's control and supervision activities in the field of science for the purposes of its competitiveness. It was also done the analysis of the influence of such activities on the further effectiveness of the development of state administration in the field of science. It was developed the matrix of compliance and adequacy of mechanisms of legal adjusting with the real conditions of functioning of the scientific sphere.

Keywords: state' control and supervision activity, state management in the field of science, competitiveness of the scientific field, scientific results, legal adjusting.

Вступ

Актуальність теми. Реалізація контрольно-наглядової діяльності в будь-якій сфері суспільних відносин має на меті забезпечення системи управління необхідним рівнем знань про розвиток відповідного об'єкту. Така діяльність є складною, в ній переважає аналітичний та описовий інструментарій, але в більшості сфер суспільного буття суб'єкт контролю оперує певними прикладними вимірюваними даними. Здійснення контрольно-наглядової діяльності з боку держави в сфері науки характеризується в більшості випадків відсутністю чітко вимірюваних показників існування як наукової сфер в цілому, так і діяльності окремої суб'єктів наукової діяльності зокрема. Це вносить певні труднощі під час оцінки результатів такої діяльності, і головним чином для розробки подальшого ефективного управлінського інструментарію за результатами проведення такого контролю.

Натомість, на сьогодні все більшу актуалізацію отримує питання підвищення управлінської ефективності держави в науковій сфері. Одним із напрямків такого підвищення є впровадження нових управлінських технологій а прийняття рішень, які в свою чергу забезпечуватимуть стає зростання конкурентних переваг вітчизняної науки, впровадження наукових результатів в соціально-економічний сектор держави. Але для цього потрібно створити сталий, інформативний та динамічний зворотній зв'язок між суб'єктом управління та об'єктом, визначити напрямки удосконалення державної політики в сфер науки, для чого потрібно більш ефективно користуватись результатами контрольно-наглядової діяльності. Існує стійка потреба підвищення утилітарності її результатів в контексті розробки управлінських рішень та механізмів правового регулювання здатних суттєво підвищити конкурентоздатність вітчизняної науки та техніки.

Ступінь наукової розробки теми. Проблематика підвищення конкурентоздатності вітчизняної науки засобами державного управління знаходила своє відображення в роботах таких вчених як М. Л. Беккер, Ю.В. Полунєєв, О. І. Решетняк, В. М. Рязанцева тощо.

Натомість на сьогодні відсутні роботи в контексті забезпечення процесу прийняття таких рішень за результатами здійснення контрольної діяльності держави в аналізованій сфері.

Мета статті. Метою даної статті є визначення впливу результатів контрольно-наглядової діяльності в сфері науки на її конкурентоздатність.

Результати

Зв'язок між рівнем конкурентоздатності наукової сфери держави та швидкими темпами розвитку економіки країни є прямим, об'єктивним та виступає самостійним об'єктом державного управління. економіка країни дійсно залежить від якості та прогресивності наукових розробок, результатів науково-технологічних пошуків, розвитку інноваційних технологій. Але для того, щоб забезпечити відповідний високий рівень конкурентних переваг в науковій сфері існує необхідність консолідації всього наявного державно-управлінського потенціалу. На разі такий потенціал є недостатньо розкритим та використовуваним як раз через проблему низької управлінської якості та організації владного впливу на наукову сферу. Тут слід наголосити на тому, що результати контрольно-наглядової діяльності держави в аналізованій нами сфері розглядаються як важливий драйвер активізації такого потенціалу.

Так, Ю.В. Полунєєв визначає в якості одного із важливих критеріїв конкурентоспроможності зростання у довгостроковій перспективі обсягу інноваційно місткого виробництва та прибутків від використання наукових результатів в промисловій сфері. Ознакою конкурентоспроможної наукової сфери є захоплення значної і такої, що зростає, частки світового ринку завдяки впровадження наукових результатів та продукування за рахунок цього високоякісних товарів і послуг [2, с. 32-33]. У широкому значенні категорію «конкурентоспроможність науки» розкривають критерії та показники, які характеризують стале покращення рівня наукових результатів, залучення в наукову сферу інвестицій та постійно зростаючий попит на наукові результати та науково-технологічні рішення.

О. І. Решетняк в цьому контексті акцентує увагу на ролі держави в процесах розвитку науки. Вчений вказує на пряму залежність рівня конкурентоздатності вітчизняної науки глобальному вимірі від ефективності системи управління інфраструктурою науково-технічної сфери держави, відповідності національного законодавства вимогам розвитку наукових процесів [4, с. 445-447]. На думку М.Л. Беккер роль держави в процесах підвищення конкретних переваг вітчизняної наукової сфери вбачає головним чином у подоланні тих перешкод (адміністративних, правових, фінансових тощо), які об'єктивно притаманні їй [1, с. 67-68]. Для того, щоб активно та повсякчасно виявляти такі недоліки та перешкоди держава і повинна реалізовувати контрольно-наглядову діяльність. В подальшому її результати після відповідного аналітичного опрацювання повинні перетворюватись на практичний та методичний базис ухвалення рішень щодо підвищення ефективності організаційно-правового адміністративно-правового та іншого забезпечення розвитку наукової сфери.

Про це зазначає і В.М. Рязанцева, однак вона робить акцент на тому, що під час здійснення управлінської діяльності в сфері науки держава повинна послуговуватись не стільки результатами контролю проведеного відповідними органами державної влади, скільки наявними невідповідностями між розвитком економіки та наукової сфери [5, с. 188-192]. Але такого співставлення не можливо зробити без здійснення контролю та створенням ефективної мережі зворотного зв'язку між об'єктом на суб'єктом управління в науковій сфері.

Контрольно-наглядова діяльність, як різновид управлінської діяльності, і особливо якщо вона є елементом здійснення владно-управлінського впливу з боку

держави на об'єкт управління, обов'язково повинна мати певну цінність та релевантність результатів її реалізації. Контроль за ради контролю уявляється певною фікцією, а його здійснення тільки за ради підтримання управлінського авторитету суб'єкту контролю є не тільки неефективним, але навіть недоцільним та згубним для цілей державного регулювання, особливо в сфері науки. Традиційна практика здійснення контрольної діяльності з боку суб'єкту такого контролю частіш за все виражається не в отриманні реальних результаті про стан функціонування об'єкту контролю, а в отриманні тієї інформації, яка на думку посадових осіб органу що перевіряється одночасно і відповідатиме інтересам суб'єкту контролю. і не тягнутиме за собою негативних наслідків. Нажаль таку дійсність необхідно визнати для того щоб коректно протидіяти хибному шляху розвитку системи державного регулювання в усіх без виключення сферах суспільного буття, в тому числі і в науковій.

Контрольно-наглядова діяльність, у всіх формах та способах. в яких вона здійснюється в сфері науки традиційно має на меті встановлення відповідності розвитку такої сфери та окремих наукових установ визначеним державою напрямкам розвитку науки та техніки як сфери суспільного буття. Це так би мовити філософський зріз контрольної діяльності, її місія та значення для цілей державного регулювання в науковій сфері. Натомість цілі її здійснення є більш утилітарними і частіше за все стосуються контролю за використанням з боку наукових установ та інших суб'єктів такої діяльності державних ресурсів, що правда головним чином фінансових та матеріально-технічних. Це є традиційним становищем в системі державного регулювання і відповідають діючий в Україні парадигмі організації владно-управлінських відносин. При цьому слід враховувати той факт, що контрольна-наглядова діяльність держави в сфері науки не має того необхідного рівня забезпечення імперативними механізмами та інструментами владно-розпорядчого впливу, який є традиційними для більшості інших сфер суспільного буття.

В сфері науки контроль з боку держави стосується переважно діяльності НАНУ, національних галузевих академій наук, наукових установ державної та комунальної форми власності, а також реалізації наукових досліджень, що фінансуються за рахунок Державного бюджету України. Тобто весь контроль зводиться практично визначення законності та правомірності використання державних ресурсів під час наукової діяльності. Це не відповідає потребам сучасного розвитку науки та техніки, особливо в контексті постійного зростання прикладної значущості результатів наукових пошуків.

Більшість економічно розвинених країн орієнтують власну систему народного господарства таким чином, щоб постійно підвищувати наукомісткість та інноваційність виробництва, а отже збільшувати конкурентоздатність власної продукції. Для України така тенденція є лише метою, яка наразі досягається не у всіх галузях науки та сферах економіки. Але на наше глибоке переконання контрольна-наглядова діяльність держави в науковій сфері повинна сприяти розвитку цього тренду – постійного впровадженні результатів економічної діяльності в економічну сферу з метою підвищення рівня її конкурентоздатності. Дещо спростивши мету, можна визначити в якості одного із результатів контрольної діяльності сприяння у підвищенні рівня конкурентоздатності вітчизняної науки. Для цього непотрібен тісний зв'язок із економічним сектором, хоча він беззаперечно є бажаним та актуальним, а тому підвищення конкретного рівня вітчизняної науки може характеризуватись зокрема високими досягненнями у тих чи інших її сферах, які отримують світове визнання та широке застосування в різних сферах суспільного буття.

З огляду на це, ми повинні виокремити низку напрямів утилітарного застосування результатів контрольно-наглядової діяльності в сфері науки для підвищення рівня її конкурентоздатності:

- організаційно-правовий – передбачає внесення змін та доповнень в нормативно-правове регулювання наукової діяльності за результатами контрольної діяльності з боку держави. Йдеться про виправлення недоліків чи прогалин правового регулювання окремих аспектів наукової діяльності за участі наукових установ та інших суб'єктів;

- організаційно-установчий – передбачає внесення коректив та удосконалення окремих елементів підсистем організаційного, інституційного та функціонального забезпечення наукової діяльності. Зокрема це стосується реорганізації системи державного управління діяльності наукових установ, створення нових чи ліквідація або інший спосіб реорганізація їх існуючої мережі та зміна підпорядкування, у разі необхідності. Це також стосується і розподілу та використання державних фінансових, матеріально-технічних й інших ресурсів для здійснення наукової діяльності;

- кадрового забезпечення – стосується прийняття управлінських рішень щодо конкретних посадових осіб за результатами здійснення контролю за їх діяльністю та виконанням покладених на них функцій держави в науковій сфері. В першу чергу, але не виключно, мова йде про створення чи ліквідацію державних посад, а також призначення, звільнення чи інші форми ротації управлінських кадрів в системі державних наукових установ.

Кожен із наведених напрямків відповідає загальним потребам розвитку наукової сфери держави, але в кожному з них держава передбачає досягнення різних оперативних-тактичних цілей, які втілюються в окремих підсистемах забезпечення функціонування наукових установ та інфраструктури для здійснення науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності. Стратегічна мета контрольно-наглядової діяльності в даному напрямку є цілком зрозумілою – створення передумов для революційного розвитку науки та техніки в державі. Стратегічна мета досягається в комплексі під час реалізації всієї сукупності владно-управлінських процедур, а не лише контролю. Але саме контролю є тим прямим засобом організації зворотного зв'язку між суб'єктом управління – державою – та всією науковою сферою, в тому числі і окремих її суб'єктів та установ. Тому існує потреба проаналізувати кожен напрямок впливу результатів державного контролю в науковій сфері на рівень її конкурентних переваг.

Перший напрямок – організаційно-правовий – передбачає отримання результатів від контрольно-наглядової діяльності держави, які б дали відповідь щодо того, які існують законодавчі перешкоди або недоліки правового регулювання відносин в науковій сфері. Мова не йде не про аналіз законодавства в сфері науки, а про те, яким чином від цього законодавства залежить ефективність діяльності наукових установ, НАНУ, національних галузевих академій наук та будь-яких інших суб'єктів наукової діяльності і навіть окремих науковців. Це стосується також і питання регулювання матеріально-технічного, фінансового, кадрового та іншого забезпечення наукової діяльності, яке у відношенні до державних наукових установ здійснюється виключно у спосіб передбачений законодавством.

Механізм впливу результатів контрольно-наглядової діяльності в цьому напрямку можна структурно звести до наступного алгоритму:

- аналіз управлінських рішень в частині організації та забезпечення діяльності наукових установ; аналіз форм взаємодії різних суб'єктів наукової сфери під час реалізації наукової діяльності, в тому числі і органів регулювання в даній сфері;

- визначення рівня ефективності діяльності наукових установ та досягнення ними відповідних цілей з урахуванням законодавчо визначених процедур та меж регулювання їх діяльності;

- встановлення ступеня залежності рівня ефективності наукової діяльності окремо від управлінських рішень та окремо з точки зору повноти правового забезпечення можливостей для здійснення такої діяльності.

На практиці, нам уявляється, що цей механізм не може реалізовуватись окремими посадовими особами та передбачає системність підходу ґрунтовність експертного забезпечення його реалізації. Мається на увазі широке застосування методів експертного аналізу, зокрема: експертних оцінок, метод Delphi, методу правового моделювання. При чому сам процес контролю здійснюється шляхом зібрання інформації про діяльність об'єкту контролю та досягнуті ним результати. Це перший етап, який є процесом накопичення інформації. Її аналіз лише продемонструє стан досягнення об'єктом контролю завданих цілей, в тому числі і цілей наукової діяльності в контексті здобутих наукових результатів. Натомість для того, щоб дійсно вчинити вплив на підвищення рівня конкурентоспроможності наукової сфери держави в цілому, до цього аналізу необхідно додати потужний експертно-аналітичний інструмент, результатом застосування якого стане певна матриця відповідності та достатності механізмів правового регулювання реальним умовам функціонування наукової сфери в цілому та наукових установ зокрема. Спрощений приклад такої матриці наведено нижче (рис. 1).

Об'єкт контролю		Предметні сфери об'єкту контролю					
		цілі наукової діяльності	фінансове забезпечення	забезпечення науковими кадрами	
Механізми правового регулювання закріплені в законодавстві	Правове регулювання щодо цілей наукової діяльності	фактичний стан	досягнуто
		результат	достатньо	не вимагає втручання
	регулювання фінансового забезпечення	фактичний стан	...	не досягнуто
		результат	...	достатньо	рішення щодо об'єкту
	...	фактичний стан	досягнуто максимально можливих
		результат	не достатньо	рішення щодо регулювання	...
	...	фактичний стан
		результат
	питання пов'язані із науковими кадрами	фактичний стан	не досягнуто
		результат	не достатньо перегляд політики

Рис. 1. Матриця відповідності та достатності механізмів правового регулювання реальним умовам функціонування наукової сфери

Сформовано автором

Ця матриця формується шляхом визначення по горизонтальні предметних питань, що підлягають контролю; по вертикалі тих інструментів правового регулювання які закріплені у законодавстві. Оцінка відбувається стосовно кожної предметної сфери та щодо кожного окремого засобу її регулювання за двома аспектами:

- шляхом визначення повноти засобів правового регулювання для того, щоб об'єкт контролю в конкретній предметній сфері відповідав визначеним цілям розвитку;

- шляхом встановлення можливості прийняти більш ефективно чи повноцінне управлінське рішення в межах існуючого правового регулювання.

Якщо в обох випадках результати будуть негативні, то це свідчатиме про повну невідповідність засобів правового регулювання потребам розвитку наукової сфери чи наукової установи. А отже існує необхідність повного перегляду законодавчого забезпечення регулювання конкретної предметної сфери. У випадку, якщо результати будуть незадовільними лише в часині горизонтального аналізу, то тоді приймається управлінське рішення по відношенню конкретного об'єкту контролю. Якщо ж негативними будуть результати за вертикальним аналізом, тоді існує потреба у пошуку більш ефективних механізмів правового регулювання.

Таким чином, за результатами заповнення такої матриці визначаються напрямки та межі прийняття відповідних управлінських рішень: або щодо системи правового регулювання в цілому; або щодо конкретного об'єкту контролю. Слід додатки також декілька зауважень стосовно способу проведення відповідних контрольних-наглядових засобів, оцінки їх результатів та форми в якій їх проведення є найбільш доцільним.

Спершу слід розпочати із форми, оскільки вона є визначальною. на наше переконання утилітарність та релевантність результатів такого контролю матиме найвищу ефективність якщо він буде проведений у формі парламентських слухань або шляхом здійснення всебічного відомчого звітного контролю за результатами діяльності відповідного суб'єкту наукової сфери, що проводиться МОН України, НАНУ чи відповідною національно галузевою академією наук України. Такий контроль повинен проходити за участі експертного середовища, а оцінка та визначення відповідності правового регулювання потребам розвитку наукової сфери, і навпаки – достатності існуючих механізмів та форм правового регулювання наукової діяльності для цілей розвитку науки та техніки в цілому, або діяльності окремої наукової установи.

І форма проведення, і залучення експертного середовища, і сама аналітична процедура визначатимуть найвищий рівень утилітарності такої контрольної діяльності, оскільки на за її результатами будуть розроблені пропозиції щодо змін законодавства. При чому такі зміни можуть стосуватись і безпосереднього внесення змін не тільки в галузеве законодавство, яке регулює діяльність в науковій сфері (за умови проведення парламентського контролю), і розробки напрямків удосконалення галузевого законодавства та окремих положень нормативно-правових актів прийнятих суб'єктами державного управління, на які покладається реалізація державної політики в науковій та науково-технічній сфері (контрольно-наглядові заходи МОН. НАНУ тощо).

Розглядаючи наступний напрям застосування результатів контрольних-наглядової діяльності в сфері науки для підвищення рівня її конкурентоздатності – організаційно-установчий – в першу чергу необхідно звернути увагу на результат перевірки діяльності наукових установ. Даний напрям загалом стосується оптимізації складу та структури наукових установ, науково-технічної інфраструктури, системи державних інституцій в сфері регулювання і забезпечення наукової діяльності (НАНУ, національних галузевих академій наук тощо). Тому на відміну від попереднього

організаційно-правового напрямку, результати контрольно-наглядової діяльності для організаційно-установчих цілей мають використовуватись виключно центральним виконавчим органом влади, на якій покладено функції з реалізації державної наукової та науково-технічної політики. На сьогодні таким суб'єктом виступає МОН України, що означає наступне:

- по-перше, повинні використовуватись результати контрольно наглядової діяльності, що здійснюється по відношенню до наукових установ безпосередніх органів управління, а отже: самим МОН України, НАНУ та національними галузевими академіями наук. Всі інші суб'єкти державного контролю не мають необхідного рівня методичного та функціонального забезпечення для його здійснення, щоб можна було визначити рівень ефективності здійснення наукової діяльності відповідними об'єктами контролю, а також висновків щодо достатності науково-технічної інфраструктури в державі;

- по-друге, найбільш ефективними формами здійснення контрольної діяльності в аналізованому контексті є: планові виїзні комплексні перевірки; внутрішній аудит; аудит ефективності. За результатами проведення саме цих заходів встановлюватимуться найбільш релевантні результати та відбуватиметься комплексний аналіз показників діяльності наукових установ за всіма напрямками їх функціонування.

Важливо зауважити на тому, що основний масив отриманої інформації за результатами проведення контрольно-наглядової діяльності потребуватиме додаткового експертно-аналітичного опрацювання в контексті визначення тих наукових установ діяльність яких має найменший рівень ефективності, а їх утримання лише обтяжує державу. В цьому аспекті підвищення рівня конкурентоздатності наукової сфери досягатиметься шляхом оптимізації ресурсного забезпечення та раціоналізації витрат на утримання окремих наукових установ. Також прийняті рішення за результатами проведення таких перевірок можуть стосуватись консолідації наукового персоналу навколо конкретної наукової установи.

В свою чергу зауважимо, що прийняття відповідних організаційно-установчих рішень повинно відбуватись або МОН України, або іншими державними інституціями, до підпорядкування та відання яких віднесені наукові установи, діяльність яких перевірялась.

Що стосується кадрового напрямку використання результатів проведення державного контролю в науковій сфері, то тут слід наголосити на прийнятті кадрових рішень щодо звільнення, заміщення, ротації тощо переважно керівних кадрів в наукових установах, в НАНУ чи національних галузевих академіях наук. Такі рішення приймаються переважно за результатами перевірки ефективності управлінської діяльності і можуть мати характер або спонукальний та стимулюючий, або санаційний. Беззаперечно тут слід сказати про вплив корупційних схем на рівень конкретних переваг наукової сфери держави. Акцент державного контролю зосереджується на ефективності прийнятих рішень із використання та перерозподілу фінансових та інших матеріально-технічних ресурсів під час здійснення діяльності відповідною науковою установою. Нажаль сучасний тренд в даній сфері демонструє стійку тенденцію до застосування заходів юридичної відповідальності за порушення управлінської дисципліни та перевищення службових повноважень відповідними посадовими особами наукових установ. Усунення таких осіб особливо з керівних посад вже відкриває відповідний потенціал для підвищення ефективності діяльності наукових установ та досягнення ними якісних показників наукового розвитку.

Висновки

За результатами проведеного дослідження доцільно зробити наступні висновки.

В першу чергу засвідчуємо наявність стійкого утилітарного зв'язку між результатами контрольно-наглядової діяльності держави в науковій сфері та рівнем конкретних переваг цієї сферидержави в глобальному вимірі. Це пояснюється загальнотеоретичним значенням контрольної діяльності, як елементу управлінського процесу, особливо в сфері державно-владних відносин та державного регулювання різних сфер суспільного буття.

По-друге, нами доведено наявність усталених зв'язків та напрямів утилітарного застосування результатів контрольно-наглядової діяльності в сфері науки в контексті підвищення її конкурентоздатності. Такими напрямками зокрема є: організаційно-правовий (стосується удосконалення нормативно-правове регулювання здійснення наукової діяльності); організаційно-установчий (стосується оптимізації та раціоналізації ресурсного забезпечення процесу наукової діяльності та наукових пошуків, а також удосконалення науково-технічної інфраструктури держави та системи наукових установ); кадрове забезпечення (передбачається прийняття управлінських рішень щодо конкретних посадових осіб за результатами здійснення контролю за їх діяльністю).

З метою оцінки результатів контрольно-наглядової діяльності розроблено матрицю відповідності та достатності механізмів правового регулювання реальним умовам функціонування наукової сфери в цілому та наукових установ зокрема. За її допомогою визначатиметься стан досягнення об'єктом контролю завданих цілей, в тому числі і цілей наукової діяльності в контексті здобутих наукових результатів з огляду на існуюче її нормативно-правове забезпечення. Застосування такої матриці дасть змогу розробити дієві доповнення та зміни до сучасного вітчизняного законодавства, яким регулюється розвиток наукової та науково-технічної сфери.

Список використаних джерел

1. Беккер М. Л. Удосконалення наукового забезпечення структуризації проблем регіонального розвитку. Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики: *матеріали XV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (13 листопада 2020 р., м. Харків)*. – Х: ФОП Лібуркіна Л. М. 2020. С. 65-70
2. Полунєєв Ю.В. Технологія економічного прориву: конкурентоспроможність країни та визначення стратегічних орієнтирів. *Демографія та соціальна економіка*. 2008. № 2. С. 29-41
3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
4. Решетняк О. І. Розвиток науки в Україні: проблеми та перспективи. *Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики: тези доповідей*. – Харків: ФОП Лібуркіна Л. М. 2018. С. 445-450,
5. Рязанцева В. М. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: виклики воєнного часу: *тези доп. XIV Міжнар. бізнес-форуму (Київ, 23 берез. 2023 р.)*. – Київ: КНТЕУ. 2023. 197 с.